
MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

PRO ŠKOLNÍ ROK 2016/2017
ZŠ a MŠ Dolní Břežany
Předkladatel: Mgr. Ivo Mikšovský

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy	ZŠ a MŠ Dolní Břežany, Na Vršku 290, 252 41 Dolní Břežany
Jméno a příjmení ředitelky	Ing. Iva Fischerová
Telefon	220 990 811
E-mail	fischerova@skolabrezany.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Ivo Mikšovský, konzultační hodiny každý všední den o velké přestávce (9.40–10.00)
Telefon	220 990 853
E-mail	miksovsky@skolabrezany.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Ing. Iva Fischerová
Telefon	220 990 811
E-mail	fischerova@skolabrezany.cz

	Počet tříd	Počet žáků
ZŠ – I. stupeň	14	303
ZŠ - II. stupeň	8	193
Celkem	22	496

ZKRATKY:

MPP: MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

RCH: RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ

ŠMP: ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE

OPL: OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY

1. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ MPP

1.1 VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1.1.1 Sociální okolí školy

ZŠ a MŠ Dolní Břežany navštěvují převážně žáci z Dolních Břežan a jejich nejbližšího okolí. Žáci pochází z různorodého sociálního prostředí.

1.1.2 Informace od pedagogů

V rámci porad učitelského sboru je rizikové chování žáků pravidelně řešeno. Z diskuse s pedagogy vyplynulo, že očekávají, že se stále častěji budou setkávat s různými formami kyberšikany (prostřednictvím sociálních sítí, sms zpráv, aplikace Viber,...). Rizikovým se může stát youtubering – v momentě, kdy žák (youtuber) neodhadne hranici, za kterou by při snaze o co největší sledovanost neměl zajít.

1.1.3 Informace od rodičů

Rodiče žáků pozitivně hodnotí, že je prevence rizikového chování jedním z pilířů strategie školy. Rizikové chování je s rodiči pravidelně diskutováno v rámci třídních schůzek. Škola by se podle nich měla zaměřit hlavně na předcházení šikaně (ve většině případů však za šikanu označují takové jednání, které šikanou není). Rodiče naopak podceňují prevenci drogových závislostí a prevenci diskriminačního jednání.

1.1.4 Informace od žáků

Žáci celkově hodnotí sociální klima školy jako velmi dobré. Pro tento školní rok bude obnovena schránka důvěry.

1.1.5 Hodnocení MPP minulého školního roku

Preventivní aktivity byly ve školním roce 2015/2016 zařazeny už do programu MŠ. Garantem prevence v mateřské školce byly samy učitelky. Samotná prevence RCH na ZŠ probíhala jednak v rámci výuky v předmětech prvouka, přírodověda, občanská výchova, výchova ke zdraví a přírodopis, jednak ji zajišťovaly externí organizace. Nadále pokračovala spolupráce s Regionálním poradenským pracovištěm (dále jen RPP), zřízeném při ZŠ a MŠ Dolní Břežany. (RPP je odborné poradenské pracoviště s komplexní nabídkou služeb psychologa, speciálního pedagoga, klinického logopeda.) Preventivní tým byl rozšířen o školní psycholožku. Metodik prevence dostal k dispozici místnost, v níž mohl bez rušení vést případné pohovory s žáky a rodiči. V minulém školním roce byly u žáků školy řešeny např. tyto případy: šikana, nevhodné chování uvnitř třídních kolektivů, záškoláctví, sebepoškozování žákyně druhého stupně, zneužívání sociálních sítí, konzumace alkoholických nápojů, kouření cigaret, šňupání tabáku.

Jednotlivé případy jsou zde popsány z důvodu zachování co nejvyšší anonymity velmi stručně. (U případů není proto ani uvedeno, o jakou konkrétní třídu se jedná.)

2. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Hlavní cíl	Předcházení nebo alespoň minimalizace veškerých projevů rizikového chování žáků (záškoláctví, šikana, rasismus, xenofobie, gambling, zneužívání drog,...). Podpora rozvoje znalostí a sociálních dovedností žáků, jež jim umožní činit informovaná rozhodnutí ve vztahu k různým formám RCH.
Specifické cíle	Žáci budou vědět, jak se bezpečně pohybovat na internetu.
	Žáci budou informováni o nebezpečí totalitních systémů.
	Žáci budou opakovaně informováni o nebezpečích spjatých se zneužíváním tabákových výrobků, alkoholu, marihuany a dalších OPL.
	Žáci budou informováni, co všechno je kyberšikana. Budou vědět o negativních důsledcích kyberšikany.

3. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

3.1 PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

3.1.1 V oblasti přímé práce pedagogů

Všichni pedagogové budou o Minimálním preventivním programu informováni na pedagogické radě. MPP jim bude zaslán v elektronické podobě. Všichni pedagogové budou ve svých hodinách důsledně dbát, aby v jejich hodinách nedocházelo ke zneužívání elektronických médií. Žáci tak budou mít v hodinách své mobilní telefony v taškách (zavedeno i do školního řádu) a při výuce v počítačových učebnách nebudou zneužívat elektronických sociálních sítí (facebook, twitter,...). Rovněž bez svolení učitele nebudou žáci pořizovat žádné audiovizuální záznamy. Pokud se vyskytne nějaký problém související s RCH žáků, budou učitelé postupovat podle vypracovaných strategií obsažených v Minimálním preventivním programu (viz příloha 1 Postup školy při výskytu událostí souvisejících s OPL, příloha 2 Postupy při řešení šikany).

3.1.2 Plán vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence RCH

Školní metodik prevence se zúčastní setkání metodiků prevence v prostorách PPP Středočeského kraje.

3.1.3 Vzdělání ŠMP v oblasti prevence RCH

Ve školním roce 2010/2011 dokončil školní metodik prevence Doplňkový kurz dalšího vzdělávání školních metodiků prevence (časová dotace 350 hodin, garant Reliéf – Poradenské a vzdělávací centrum, White Light I., o.s.), který je akreditován MŠMT.

3.1.4 Způsob spolupráce s ostatními pedagogy ve škole

Na škole funguje preventivní tým, jehož členem je ředitelka školy (současně i výchovná poradkyně), metodik prevence, zástupkyně ředitelky školy, školní speciální pedagožka a školní psycholožka. Preventivní tým v případě potřeby řeší aktuální případy rizikového chování žáků. Metodik prevence předkládá každý měsíc ředitelce školy zprávu o řešených případech a o průběhu preventivních aktivit na škole.

3.1.4.1 Preventivní tým

Ředitelka školy, výchovná poradkyně: Ing. Iva Fischerová

Metodik prevence: Mgr. Ivo Mikšovský

Zástupkyně ředitelky školy: Mgr. Pavlína Nádvorníková

Školní speciální pedagožka: Mgr. Jana Zapotilová

Školní psycholožka: Mgr. Kateřina Dornáková

3.2 SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI, AKTIVITY PODPORUJÍCÍ SPOLUPRÁCI ŠKOLY S RODIČI

Na první rodičovské schůzce (20. září 2016) budou rodiče žáků třídními učiteli seznámeni s nejdůležitějšími body Minimálního preventivního programu (konzultační hodiny, akce školy,...).

3.3 PROGRAM PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY ŠKOLY

3.3.1 Způsob seznámení žáků s činností ŠMP, možnostmi pomoci a MPP

Žáky seznámí s Minimálním preventivním programem jejich třídní učitel. Žáci jsou informováni, v jakých případech se mohou na metodika prevence obrátit a jaké záležitosti řeší.

3.3.2 Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí ŠVP školy

První stupeň

1. třída

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Učitel
Prvouka	Bezpečnost silničního provozu při cestě do školy a ze školy <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 1. tříd
Prvouka	Zásady slušného chování - pravidla třídy, prevence šikany, koheze kolektivu <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 1. tříd
Prvouka	První pomoc - žák umí přivolat pomoc <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 1. tříd
Prvouka	Osobní bezpečí - osobní údaje, jednání s cizími lidmi, zneužívání dětí, nechodit s cizími lidmi <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 1. tříd
Prvouka	Péče o zdraví – základní hygienické návyky, zdravý životní styl <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 1. tříd

2. třída

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Učitel
Prvouka	Dopravní výchova - dopravní značky <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 2. tříd
Prvouka	Zásady slušného chování ve škole <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 2. tříd
Prvouka	První pomoc - žák umí přivolat pomoc <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 2. tříd
Prvouka	Péče o zdraví – základní hygienické návyky, zdravý životní styl, zdravá výživa <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 2. tříd
Prvouka	Osobní bezpečí - krizové situace, šikana, týrání, sexuální zneužívání, drogy <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 2. tříd

3. třída

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Učitel
Prvouka	Dopravní výchova - dopravní značky, bezpečnost silničního provozu <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 3. tříd
Prvouka	Pravidla lidského soužití - dokážeme se dohodnout <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 3. tříd
Prvouka	Co je třeba udělat při vzniku mimořádných událostí - komunikace s operátory tísňových linek <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 3. tříd
Prvouka	Péče o zdraví – zdravý způsob života <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 3. tříd
Prvouka	První pomoc - základní ošetření drobných poranění <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 3. tříd
Prvouka	Osobní bezpečí - šikana, týrání, sexuální zneužívání, drogy (lekce Kyberšikana) <i>prožitková aktivita</i>	učitelky 3. tříd Mgr. Ivo Mikšovský

4. třída

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Učitel
Přírodověda	Zdravý životní styl – režim dne, péče o zdraví, zdravá výživa <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 4. tříd
Přírodověda	Mimořádné události - situace hromadného ohrožení, živelné pohromy a katastrofy, telefonní čísla tísňového volání, evakuace, evakuační zavazadlo <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 4. tříd
Přírodověda	Osobní bezpečí - pravidla silničního provozu, návykové látky, kyberšikana (lekce Kyberšikana) <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 4. tříd Mgr. Ivo Mikšovský
Přírodověda	První pomoc - základní ošetření drobných poranění, důležitá telefonní čísla <i>beseda, prožitková aktivita</i>	učitelky 4. tříd

5. třída

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Učitel
Přírodověda	Tělo a zdraví - základy sexuální výchovy, význam sportu a odpočinku pro zdraví, zásady péče o zdraví, poznatky o návykových látkách, škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. J. Bohumská Mgr. M. Florianová
Přírodověda	Zdravý životní styl - pravidla zdravého způsobu života, zdravá strava, denní režim, pitný režim, prevence nemocí <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. J. Bohumská Mgr. M. Florianová
Přírodověda	Mimořádné události a krizové situace - dodržování pokynů v případě obecného ohrožení, terorismus, rasismus, kyberšikana (lekce Loading) <i>prožitková aktivita</i>	Mgr. J. Bohumská Mgr. M. Florianová Mgr. Ivo Mikšovský
Přírodověda	První pomoc - základní ošetření drobných poranění, důležitá telefonní čísla <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. J. Bohumská Mgr. M. Florianová

Druhý stupeň

6. třída

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Učitel
Občanská výchova	Úvod do problematiky lidských práv - projekt Jeden svět na školách <i>promítání filmů, beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. Jiří Budíček
Občanská výchova	I ve škole s pravidly <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. Jiří Budíček
Občanská výchova	Jak se zachovat v krizových situacích – důležitá tel. čísla <i>prožitková aktivita</i>	Mgr. Jiří Budíček
Občanská výchova	Šikana, kyberšikana, násilí na dětech (lekce Loading)	Mgr. Jiří Budíček
Občanská výchova	Program Unplugged <i>prožitková aktivita</i>	Mgr. Jiří Budíček
Výchova ke zdraví	Mezilidské vztahy - komunikace a kooperace, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (škola, rodina, vrstevnická skupina) <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. A. Gallus
Výchova ke zdraví	Zdravý životní styl - stravování a jeho vliv na zdraví, poruchy příjmu potravy, tělesná a duševní hygiena, civilizační choroby, dětství, puberta, dospívání, autodestruktivní závislosti, psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, kouření, zbraně, nebezpečný internet, trestná činnost), rizikové chování (šikana, kyberšikana, sexuální zneužívání) <i>přednáška, prožitková aktivita</i>	Mgr. A. Gallus
Výchova ke zdraví	Manipulativní reklama a informace <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. A. Gallus
Výchova ke zdraví	Bezpečnost v dopravě - příčiny dopravních nehod, ochranné prvky (chodec, cyklista) <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. A. Gallus

7. třída

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Učitel
Občanská výchova	Porušování lidských práv - projekt Jeden svět na školách <i>promítání filmů, beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. Jiří Budíček
Občanská výchova	Lidská práva v dokumentech, respektování lidských práv a svobod, národnostní menšiny (projekt Jeden svět na školách) <i>promítání filmů, beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. Jiří Budíček
Občanská výchova	Kyberšikana (lekce Grooming)	Mgr. Jiří Budíček

8. třída

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Učitel
Občanská výchova	Člověk mezi lidmi – stereotypy, předsudky, solidarita, tolerance, kriminalita mládeže, kyberšikana (lekce Grooming) <i>prožitková aktivita</i>	Mgr. Jiří Budíček
Občanská výchova	Poškozování lidských práv - Jeden svět na školách <i>promítání filmů, beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. Jiří Budíček
Přírodopis	Člověk a zdraví - nemoci, úrazy, příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, výživa a civilizační choroby, nemoci přenosné pohlavním stykem, AIDS, hepatitida, preventivní a lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazu, úrazy v domácnosti, při sportu, v dopravě..., zneužívání návykových látek, patologické hráčství, práce s počítačem, bezpečnost v dopravě, doping ve sportu <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. J. Bohumská Mgr. M. Florianová
Přírodopis	Zásady první pomoci při úrazech a jiných poškozeních těla <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. J. Bohumská Mgr. M. Florianová
Přírodopis	Sexuální výchova - sexuální dospívání, předčasná sexuální zkušenost, antikoncepce, biologická a psychická rizika předčasné sexuální zkušenosti a předčasného ukončení těhotenství <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. J. Bohumská Mgr. M. Florianová
Přírodopis	Ochrana člověka za mimořádných situací – živelná pohroma, terorismus <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. J. Bohumská Mgr. M. Florianová

9. třída

Vyučovaný předmět	Preventivní aktivita a její zaměření, způsob jejího vedení	Učitel
Občanská výchova	Poškozování lidských práv - totalitní režimy, terorismus, Jeden svět na školách <i>promítání filmů, beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. I. Mikšovský
Občanská výchova	Právní ochrana občanů – protiprávní jednání, korupce <i>beseda, prožitková aktivita</i>	Mgr. I. Mikšovský
Občanská výchova	Kyberšikana (lekce Grooming) <i>prožitková aktivita</i>	Mgr. Jiří Budíček
Český jazyk (literatura)	Kříže, srpy, kladiva <i>četba, společná interpretace</i>	Mgr. I. Mikšovský

3.3.3 Preventivní aktivity realizované externími spolupracovníky školy

3.3.3.1 Jednorázové aktivity pro žáky (zajišťují externí organizace)

Realizace jednorázových aktivit na škole bude záviset na aktuální nabídce organizací, které se prevencí RCH zabývají. Upřednostňována bude spolupráce s organizacemi, které disponují akreditací MŠMT.

3.3.3.2 Dlouhodobé preventivní aktivity pro žáky (zajišťují externí organizace)

Realizace dlouhodobých aktivit na škole bude záviset na aktuální nabídce organizací, které se prevencí RCH zabývají. Upřednostňována bude spolupráce s organizacemi, které disponují akreditací MŠMT. Bude pokračovat spolupráce s organizací Život bez závislostí. Prioritou budou programy, které se zabývají bezpečným užíváním internetu a sociálních sítí.

3.3.4 Specifická prevence pro žáky ve výuce, reagující na konkrétní situaci ve třídě

Jedna z tříd druhého stupně byla v minulosti zapojena do dlouhodobého intervenčního programu SVP Klíčův. Důvodem byly špatné vztahy uvnitř třídního kolektivu.

3.3.5 Volnočasové aktivity pro žáky

3.3.5.1. Volnočasové aktivity pro žáky, které realizuje škola spolu se Sdružením rodičů

Antická filozofie	Mgr. P. Dalibová	1 hod.	7. B	5. až 9. třída
Florbal I.	Mgr. J. Podlaha	1 hod.	tělocvična	1. a 3. třída
Florbal II.	Mgr. J. Podlaha	1 hod.	tělocvična	4. a 9. třída
Angličtina pro šestáky	Mgr. H. Mäsiarová	1 hod.	AJ 1	6. třída
Stolní tenis (pokročilí)	Mgr. J. Budiček	1 hod.	hala	4. až 6. třída

3.3.5.2 Kroužky pořádané ústavem Život je věda

Klub logických hrátek	P. Nádvorník	45 min.	AJ 3/uč. IT	2. až 5. třída
Klub logického myšlení (O zařazení do klubu rozhoduje s konečnou platností lektor.)	P. Nádvorník	60 min.	CH/ uč. IT	6. až 9. třída
Hrajeme si (nejen) s fyzikou	A. Čermáková	45 min.	uč. CH	1. až 2. třída
Hrajeme si (nejen) s fyzikou	A. Čermáková	45 min.	uč. CH	3. až 4. třída
Konverzace s roditelým mluvčím (angličtina)	S. Raycanovski	45 min.	uč. CH	2. až 9. třída

3.3.5.3 Kurzy a aktivity pořádané Regionálním poradenským pracovištěm

Šachový kroužek	Ing. P. Jedličková	45 min.	AJ 3	AJ 3
Šachový kroužek	Ing. P. Jedličková	45 min.	AJ 3	1. třída
Šachový kroužek	Ing. P. Jedličková	45 min.	AJ 3	4. a 5. třída
Klub deskových her	xxx	90 min.	uč. CH	2. až 9. třída

Na naší škole probíhají kurzy angličtiny pořádané Jazykovou školou Svět a tréninky přípravek volejbalového oddílu TJ Orion Praha.

3.4 SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Organizace	Kontakt
Regionální poradenské pracoviště při ZŠ a MŠ Dolní Břežany	5. května 17, 252 41 Dolní Břežany
Policie ČR – Krajské ředitelství policie. Preventivní informační skupina. Praha – venkov	Na Báních 1304,156 00 Praha 5
Život bez závislosti	K Výtopně 1224, 156 00 Praha 5 - Zbraslav
PPP Středočeského kraje	Mochovská 570, 198 00 Praha-Hloubětín
Člověk v tísni, o.p.s.	Šafaříkova 635/24, 120 00 Praha 2

3.5 EVIDENCE A EFEKTIVITA

3.5.1 Měření efektivity programu

- Zpětná vazba od žáků, dotazníkové šetření (Mapa školy)
- Zpětná vazba od rodičů
- Zpětná vazba od pedagogických pracovníků

3.5.2 Hodnocení a evidence programu

Metodik prevence každý měsíc zasílá zprávu o plnění MPP ředitelce školy. Všechny řešené případy jsou zaevidovány jak v elektronické podobě, tak v Knize prevence. Na konci školního roku vypracuje metodik prevence závěrečnou zprávu.

3.6 SEZNÁMENÍ PRACOVNÍKŮ ŠKOLY S MPP

	Datum	Podpis ředitelky školy
Seznámení ředitelky školy s MPP	16. 9. 2016	
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP	20. 9. 2016	

1. Postup školy při výskytu událostí souvisejících s OPL

1.1 tzv. nelegálními

Zakázána je výroba, distribuce, šíření i přechovávání omamných i psychotropních látek (dále v textu jen OPL), a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo (§187, §187a, §188 a §188a zákona č.140/1961 Sb., trestní zákon).

Pozor!!! Je nutné rozlišovat distributora OPL od uživatele OPL. Distribuce je trestným činem (plně v kompetenci Policie ČR), užívání OPL je porušením školního řádu.

● Máme důvodné podezření, že žák má u sebe OPL

- Zavolat Policii ČR.
- Informovat zákonné zástupce žáka.

● V prostorách školy byly nalezeny OPL

- Látku nepodrobovat žádnému testu chemického složení.
- O nález ihned uvědomit vedení školy, metodika prevence.
- Za přítomnosti dalšího pracovníka školy látku vložit do obálky, napsat datum, místo a čas nálezů.
- Obálku přelepit, opatřit razítkem školy, podepsat a vložit do školního trezoru.
- Vyrozmět Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění látky (další šetření je plně v její kompetenci).

● Máme podezření, že žák bere OPL

- Pohovor s dítětem, nabídka pomoci, doporučit rozhovor s odborníkem.
- Pohovor se zákonnými zástupci.
- V případě, že zákonní zástupci nejeví snahu ke spolupráci, nahlásit OSPOD.
- Následné kázeňské opatření.

● Žák je ve škole pod vlivem OPL

- Pokud je v ohrožení života, poskytnout první pomoc, dále zavolat záchrannou službu.
- Volat zákonné zástupce, v mezních situacích i Policii ČR.
- Provést zápis (ředitelka školy či její zástupkyně, metodik prevence).
- Nahlásit na OSPOD.
- Následné kázeňské opatření.

● Důvodné podezření, že se ve škole vyskytují a prodávají OPL

- Oznamit vedení školy, metodikovi prevence.
- Zavolat Policii ČR (jelikož se jedná o podezření ze spáchání trestného činu, je šetření v její kompetenci).

● Žák je přistižen, že má u sebe OPL

- Odebrat a uložit látku jako případný důkaz. (Látku nepodrobovat žádnému testu chemického složení.) Viz „V prostorách školy byly nalezeny drogy“.
- Ihned informovat vedení, metodika prevence.
- Pohovor se žákem, vytvořit stručný záznam o případu (zejména odkud, od koho žák OPL má). Zápis podepíše i žák, u kterého byla OPL nalezena (nebo který ji odevzdal). Pokud žák odmítá zápis podepsat, uvést do zápisu. Zápisu je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně.
- Zavolat zákonné zástupce, Policii ČR (ta provede identifikaci látky).
- Škola splní oznamovací povinnost k OSPOD.
- Škola poskytne informace o odborné pomoci.
- Následné kázeňské opatření.

● Dítě nahlásí, že spolužák bere OPL

- Informovat vedení školy, metodika prevence.
- Důsledně ověřit pravdivost informací (nabízí se anonymní dotazníkové šetření, pohovory s žáky,...)

- **V okolí školy se vyskytují OPL**

- Informovat Policii ČR, zákonné zástupce, vhodným způsobem i žáky.

- **V okolí školy byl nalezen infekční materiál (např. použité injekční stříkačky)**

- Zavolat Obecní policii nebo Policii ČR.

1.2 tzv. legálními

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším než 18 let alkohol nabízet nebo je v konzumaci nějak podporovat (§12 zákona č. 379/2005 Sb.).

Ve vnějších i vnitřních prostorách školy je zakázáno kouřit (§8 odst. 1b) zákona č. 379/2005 Sb.). Kouřit zde nesmějí žádné osoby, za tímto účelem nelze zřizovat žádné kuřárny.

- **Žák byl přistižen, jak kouří v areálu školy (nebo u něj byly nalezeny tabákové výrobky)**

- Zabavení tabákových výrobků, zajistit je jako případný důkaz.

- Informovat vedení školy, metodika prevence.

- Rozhovor s žákem, sepsat stručný záznam (zejména odkud, od koho má cigarety).

- Informovat zákonné zástupce.

- Kázeňské opatření.

- Jestliže se situace opakuje, lze v určitých případech kontaktovat OSPOD.

- **U žáka byl nalezen alkohol**

- Zajistit dotyčný alkohol, tekutinu nepodrobovat žádnému testu chemického složení.

- Ihned informovat vedení, metodika prevence.

- Nalezenou tekutinu zajistit na vedení školy (kvůli důkazům).

- Sepsat stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen (datum, místo a čas nálezů, i jméno žáka). Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). Pokud žák odmítá zápis podepsat, uvést do zápisu. Zápisu je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně.

- Informovat zákonného zástupce. Pokud se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, uvědomit OSPOD.

- Kázeňské opatření.

- **Žák je ve škole pod vlivem alkoholu**

- Pokud je v ohrožení života, poskytnout první pomoc, dále zavolat záchrannou službu.

- Ihned informovat vedení školy, metodika prevence.

- Jinak sepsat stručný záznam s žákem (zejména odkud, od koho má alkohol).

- Volat zákonné zástupce.

- Kázeňské opatření.

- Jestliže se situace opakuje, kontaktovat OSPOD.

2. Postupy při řešení šikany

(aktualizováno dle metodického pokynu MŠMT z 2. září 2016)

2.1 Metody vyšetřování šikany žáků

2.1.1 Pro vyšetřování počáteční šikany

- Odhad závažnosti a formy šikany
- Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
- Je nutné nalézt vhodné svědky.
- Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
- Je nutné zajištění ochrany obětem.
- Předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovorů:
  - a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření)
  - b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku)
- Realizace vhodné metody:
  - a) metoda usmíření
  - b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči)
- Třídní hodina
  - a) efekt metody usmíření
  - b) oznámení potrestání agresorů
- Rozhovor s rodiči oběti
- Třídní schůzka
- Práce s celou třídou

2.1.2 Pokročilá šikana s neobvyklou formou – výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování

- Odhad závažnosti a formy šikany
- Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti. Zastavení skupinového násilí.
- Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
- Zabránění domluvě agresorů na křivé skupinové výpovědi.
- Pokračující pomoc a podpora oběti (popř. zavolání lékaře).
- Nahlášení policii, informovat rodiče.

Vlastní vyšetřování.

- Rozhovor s obětí a informátory
- Nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků.
- Individuální, popř. konfrontační rozhovory se svědky.
- Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory. Není vhodné konfrontovat agresora s obětí.

Náprava

- Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

2.2 Výchovní opatření

Další práce s agresorem. V případě potřeby mu zprostředkovat péči PPP, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Pro potrestání agresorů lze užít i následující běžná výchovná opatření: napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitelky školy, snížení známky z chování, převedení do jiné třídy.

V mimořádných případech se užijí další opatření:

- Ředitelka školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v příslušném diagnostickém ústavu.
- Ředitelka školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

2.3 Šikana zaměřená na učitele

Pro řešení šikany zaměřené na učitele platí tyto zásady:

- Pedagog, který čelí šikaně ze strany žáků, je v dané situaci v pozici oběti, která by neměla zůstat v situaci sama, ale měla by vyhledat pomoc ostatních. Nelze očekávat, že situaci, kterou lze klasifikovat jako šikanu, vyřeší pedagog v pozici oběti sám. (Pokud pedagog čelí šikaně ze strany žáků, oznámí tuto skutečnost vedení školy.)
- V případě bezprostředního ohrožení pedagoga žákem/žáky zajistí pedagog pro sebe bezpečí (odejde ze třídy, přivolá si pomoc apod.) a požádá o spolupráci jiného kolegu nebo vedení školy pro zajištění dohledu ve třídě, případně izolaci agresora a zajištění bezpečí pro ostatní žáky ve třídě vyžaduje-li to situace.